

رویکرد حکومت صفویه به استفاده از نوشتار (کتیبه) در معماری مساجد به عنوان یک

رسانه تبلیغاتی در جهت دهی به افکار عمومی

(مطالعه موردی: کتیبه های مسجد جامع، ذوالفقار و امام شهر اصفهان)

هادی عارفی^۱، یوکابد عارفی^۲

۱- عضو هیئت علمی و استادیار گروه ارتباط تصویری دانشگاه تربیت دبیر شهیدرجانی. harefi@sru.ac.ir

۲- کارشناس ارشد پژوهش هنر. ukabedarefi@gmail.com

چکیده

در طول تاریخ ایران استفاده از ابزار نوشتار به صورت کتیبه به عنوان یک ابزار تبلیغاتی جهت بیان اندیشه و آرمان های حکومت ها و تأثیر بر افکار عمومی و باورهای افراد جامعه وجود داشته است. در کتیبه ها اطلاعات مهم تاریخی وجود دارد که آن را به عنوان یک منبع مستند برای بررسی بسیاری از تغییر و تحولات و اطلاعات جوامع پیشامدرن مطرح می کند. در واقع این کتیبه ها در آن دوره نقش رسانه های دوران امروزی را ایفا می کرده اند که حکومت ها برای بیان رویکردهای خود نسبت به بسیاری از مسائل و موضوعات مطرح در میان افراد سرزمین تحت تابعیت خود از آنها استفاده می کرده اند. در دوره حکومت صفویه نیز شاهان صفوی با استفاده از این ابزار تبلیغاتی به بیان رویکردهای خود در زمینه موضوعات گوناگون می پرداخته اند. در این پژوهش قصد بر آن است تا به جنبه تازه ای از کارکرد این کتیبه یعنی از منظر رسانه های حکومتی جهت اعلان و تبلیغ فرامین و دستورهای حکومتی پرداخته شود. بر طبق این پژوهش کتیبه ها به عنوان رسانه نوشتاری- تبلیغاتی پیرامون موضوعات اجتماعی و اقتصادی از قبیل تخفیف های مالیاتی برای قشر و شهری خاص به مناسب تبرک زمان، منع سنت های مذهبی- اجتماعی، ممنوعیت برخی تفریحات و سرگرمی های اجتماعی، منع فروش و مصرف مواد مخدر و مسکرات، برانداختن مراکز فساد و فحشا و... از سوی حکومت مورد توجه و استفاده قرار می گرفته است.

اطلاعات مقاله

زمینه تخصصی مقاله:

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

نوشتار، کتیبه، مسجد، معماری، اصفهان، صفویه.

پایگاه نمایه کننده:

پایگاه استادی علوم جهان اسلام

